

رای مورخ ۴۳/۴/۱۵ دادگاه تجدید نظر ویژه اداره دادرسی ارتش

۱- هیئت دادرسان دادگاه تجدیدنظر ویژه اداره دادرسی ارتش به اتفاق آراء اعتراضات دادستان را برای دادگاه بدوی مبنی بر تقاضای تشدید مجازات ۷ نفر از متهمین ردیف‌های ۲ و ۴ و ۵ و ۶ و ۷ و ۸ و ۹ وارد نمی‌دانند زیرا دادگاه عادی ویژه با ذکر جهات تخفیف و استناد به ماده ۴۵ مکرر قانون مجازات عمومی، مجازات هر یک از متهمین را در حدود اختیارات قانونی خود تعیین نموده است.

۲- ایراد بعضی از وکلای مدافع و متهمین به اینکه در رأی دادگاه بدوی از قول آقای دکتر یدالله سبحانی نوشته‌اند (با توجه به اظهارات آقای دکتر یدالله سبحانی که می‌گوید شعبه نشریات نهضت آزادی به مسئولیت آقای مهندس بازرگان- دکتر شیبانی و حسن نزیه و رادنیای می‌باشد) و این نوشته عین اظهارات ایشان به شرح مندرج در صفحه ۲۴ پرونده انفرادی نمی‌باشد، صحیح است ولی روشن نیست که اولاً منظور دادگاه بدوی، نقل عین اظهارات بوده یا نتیجه استنباط شده از آن و ثانیاً عین اظهارات آقای دکتر یدالله سبحانی در صفحه ۲۴ پرونده انفرادی به این شرح است (شعبه نشریات یکی از شعبه‌های نهضت آزادی است که مسئول آن جزء هیئت اجرایی است و اعضای هیئت اجرایی نهضت آزادی را قبلاً به استحضار رسانیدم مثلاً آقایان رادنیای - نزیه - دکتر شیبانی - مهندس بازرگان و درست تطبیق نمی‌کنم که مسئول نشریات آقای نزیه است و یا آقای رادنیای) و مستفاد از این بیان آنست که نهضت آزادی دارای شعبه نشریات بوده که رئیس آن جزء افراد هیئت اجرایی است و هیئت اجرایی بنا به اظهار ایشان عبارتند از آقایان مهندس بازرگان - دکتر شیبانی - حسن نزیه و رادنیای که مسئولیت مشترک در مورد نشریات نهضت آزادی داشتند و این همان نتیجه‌ایست که دادگاه بدوی از نقل اظهارات آقای دکتر یدالله سبحانی در رأی خود خواسته است بگیرد.

ایراد وکیل مدافع متهم ردیف ۸ در مورد اینکه در رأی دادگاه بدوی به جای کلمه تمنیات از تصمیمات آقای علی بابایی در متن اعلامیه تنظیمی در زندان، کلمه نیات ذکر شده، وارد نیست زیرا منظور دادگاه بدوی ذکر عین نوشته متهم نبوده بلکه دادگاه استنباط خود را از مجموعه نظریات ایشان با ذکر یک جمله بیان نموده است.

۳- سایر ایرادات وکلای مدافع و متهمین به اینکه رأی دادگاه بدوی مدلل نمی‌باشد و یا اینکه تعدادی از اعلامیه‌ها در زمانی منتشر شده که بعضی از متهمین بازداشت بوده‌اند، با توجه به استدلال دادگاه بدوی، به شرح مندرجه در رأی دادگاه، وارد نیست. لذا هیئت دادرسان، رأی شماره ۲۳ مورخ ۲۳/۱۰/۱۶ دادگاه عادی ویژه اداره دادرسی ارتش را در مورد متهمین ردیف (۱) آقای مهندس بازرگان، ردیف (۳) آقای سید محمود طالقانی، ردیف (۴) آقای مهندس عزت‌الله سبحانی، ردیف (۵) آقای دکتر عباس شیبانی، ردیف (۶) آقای احمد علی بابایی، ردیف (۷) آقای ابوالفضل حکیمی، ردیف (۸) آقای مهدی جعفری و ردیف (۹) آقای پرویز عدالت‌منش مدلل و موجه تشخیص داده و به اتفاق آراء آن را تأیید می‌نمایند ولی رأی صادره در باره متهم ردیف (۲) آقای دکتر یدالله سبحانی را از لحاظ میزان مجازات متناسب ندانسته و به استناد ماده ۲۳۳ قانون دادرسی و کیفر ارتش به اتفاق آراء آن را فسخ و ضمن احراز بزه‌های ارتكابی و انتساب آنها به متهم

نامبرده، به دلایل مندرج در رأی دادگاه بدوی و با توجه به عدم پیشینه کیفری متهم و نحوه دفاعیات متهم در دادگاه تجدید نظر و ۲۸ سال سابقه خدمات فرهنگی، کبر سن و معیل بودن، با رعایت ماده ۴۵ مکرر از قانون مجازات عمومی، آقای دکتر یدالله سبحانی را به اتفاق آراء از جهت اهانت به مقام شامخ سلطنت (ماده ۸۱ قانون مجازات عمومی) به یک سال زندان تادیبی و از جهت مؤسس بودن و عهده‌دار بودن ریاست شورای جمعیتی که رویه آن ضدیت با سلطنت مشروطه ایران است (بند یک از ماده یک قانون مقدمین بر علیه امنیت و استقلال مملکتی، مصوب ۲۳ خرداد ۱۳۱۰) به چهار سال زندان مجرد از تاریخ بازداشت (۴۱/۱۱/۶) محکوم می‌نماید که با رعایت ماده ۲ الحاقیه اصول محاکمات جزا، فقط چهار سال زندان مجرد قابل اجرا می‌باشد.

ضمناً یک‌دستگاه ماشین پلی‌کپی مکشوفه از منزل آقای ابوالفضل حکیمی به نفع دولت ضبط گردید. رأی دادگاه تجدید نظر در جلسه رسمی با حضور دادستان و متهمین و وکلای مدافع آنها قرائت و ابلاغ گردید که طبق ماده ۲۷۲ قانون دادرسی و کیفر ارتش در مدت ده روز از تاریخ ابلاغ رأی صادره می‌توانند فرجام‌خواهی نمایند.

رئیس دادگاه تجدیدنظر ویژه اداره دادرسی ارتش - سرتیپ عباس قره‌باغی امضاء
دادرسان:

- ۱- سرهنگ ستاد حیدر قلی بیات، امضاء
 - ۲- سرهنگ ستاد جعفر صانعی، امضاء ۱۳۴۳/۴/۱۵
 - ۳- سرهنگ ستاد عزیز صباحی، امضاء
 - ۴- سرهنگ ستاد اقبال سالاری، امضاء
- دادستان دادگاه: سرهنگ ستاد عبدالجواد نبهی، امضاء

متهمین:

- ۱- آقای مهندس مهدی بازرگان نسبت به تقاضای فرجام به پشت برگ مراجعه شود، امضاء
- ۲- دکتر یدالله سبحانی در ظهر ورقه ۶ تقاضای فرجام شده است به آن ظهنویس مراجعه شود، امضاء
- ۳- سید محمود طالقانی،
- ۴- مهندس عزت‌الله سبحانی
- ۵- دکتر عباس شیبانی
- ۶- احمد علی بابایی
- ۷- ابوالفضل حکیمی
- ۸- مهدی جعفری
- ۹- پرویز عدالت‌منش

وکلای مدافع:

- ۱- سرتیپ احمد بهارمست،
- ۲- سرتیپ علی اصغر مسعودی، امضاء

۳- سرهنگ دکتور بهره‌ور، به‌طورکلی تقاضای فرجام دارم، امضاء

۴- سرهنگ دکتور علمیه، امضاء

۵- سرهنگ علی اکبر غفاری

۶- سرهنگ محمود خلعتیری، تقاضای فرجام دارم، امضاء

۷- سرهنگ محمد اعتمادزاده، امضاء

۸- سرهنگ عزیزالله امیررحیمی، امضاء

۹- سرهنگ پگاهی، امضاء